

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7S/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7016201353
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tamara Sklenárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7016201353.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tamary Sklenárovej a členov JUDr. Juraja Tymka a JUDr. Pavla Tkáča, v právnej veci žalobkyne K. D. E. W. J. V. C. E. S. , D. I. XX, I. N., proti žalovanému Centru právnej pomoci, kancelária Prešov so sídlom Slovenská 40, Prešov v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 24. 10. 2016 sp. zn.: 2N 6786/16-KaPO, r. z.: 69548/2016 takto

rozhodol:

I. Správny súd rozhodnutie žalovaného Centra právnej pomoci, kancelária Prešov, Slovenská 40, Prešov, sp. zn.: 2N 6786/16-KaPO, r. z.: 69548/2016 zo dňa 24.10.2016 **z r u š u j e** a vec **v r a c i** a na ďalšie konanie.

II. Žalobkyni **p r i z n á v a** voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozhodnutím zo dňa 24. 10. 2016 sp. zn.: 2N 6786/16-KaPO, r. z.: 69548/2016 žalovaný podľa § 10 ods. 5 zák. č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v znení zák. č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej v texte aj: „zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi“), nepriznal žalobkyni K. D., W. Š., R.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, I. N. nárok na poskytovanie právnej pomoci v konaní pred súdom v právnej veci o vylúčenie veci z exekúcie a zapretie výšky pohľadávky vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4C/64/2016.

2. Žalovaný v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dňa 06.04.2016 bola centru právnej pomoci doručená žiadosť žalobkyne (t.j. žiadateľky v konaní pred žalovaným správnym orgánom) o poskytnutie právnej pomoci v označenej veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves, v ktorej vystupuje v procesnom postavení žalobkyne v 3. rade. Vyplnené tlačivo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci bolo žalovanému doručené dňa 10.05.2016. Ďalej konštatoval, že na základe vyhodnotenia predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že vo veci, s ktorou sa žiadateľka obrátila na žalovaného nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žiadateľka nespĺnila jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Nesplnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci. Z dôvodu nutnosti kumulatívneho splnenia zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc sa žalovaný splnením ďalších podmienok nezaoberal.

3. Záver o nevyvylúčení zrejmej bezúspešnosti sporu žalovaný odôvodnil tým, že preskúmal údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, ako aj žalobkyňou predložené listinné dôkazy, z ktorých vyplýva, že podaním zo dňa 23.02.2016 označeným „Žaloba: Návrh na vylúčenie veci z exekúcie

a zapretie výšky pohľadávky (excidačná žaloba)“, adresovaným Okresnému súdu Spišská Nová Ves sa žalobcovia v 1. rade N. D., C. X. W. K. D. a v 3. rade žalobkyňa v tomto konaní domáhajú vylúčenia osobného motorového vozidla zn. VOLVO V40 ev. č. LE 462 AV, rok výroby 1996 z exekúcie predajom hnutelných vecí, vedenej súdnym exekútorom Mgr. Ing. Radoslavom Kešefákom pod č. EX 1911/15R a zrušenia blokácie označeného motorového vozidla na Okresnom dopravnom inšpektoráte. Vec je vedená na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4C/64/2016. Exekučným titulom pre výkon exekúcie je výkaz daňových nedoplatkov č. j. 108/2015/Ma zo dňa 21. 12. 2015 vydaný Mestom Spišské Podhradie (právoplatné dňa 21. 12. 2015) ktorým bola daňovému dlžníkovi X.. N. D. uložená povinnosť zaplatiť mestu ako správcovi dane 124,74 eur. Na základe tohto exekučného titulu, príslušný súd na návrh oprávneného Mesta Spišské Podhradie vydal poverenie pre súdneho exekútora dňa 23. 12. 2015 proti povinnému (manželovi žalobkyne) na vymoženie pohľadávky v sume 124,74 eur s príslušenstvom, ktorá skutočnosť je potvrdená aj upovedomením o začatí exekúcie zo dňa 17. 02. 2016 sp. zn. EX 1911/15R-7. Žalovaný konštatoval, že z obsahu predloženej kúpnej zmluvy č. 1222013 zo dňa 20.03.2014 vyplýva, že jej predmetom je prevod vlastníckych práv k motorovému vozidlu zn. VOLVO V40, ktoré nadobudol manžel žiadateľky ako kupujúci. Z úverovej zmluvy zo dňa 17. 03. 2014 (získané peňažné prostriedky boli použité na kúpu označeného vozidla) vyplýva, že táto bola uzavretá medzi peňažným ústavom ako veriteľom a žalobkyňou a jej manželom ako dlžníkmi. Z uvedeného žalovaný prijal záver, že exekúciou postihnuté motorové vozidlo patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej v texte aj: „BSM“), pre ktoré je charakteristické, že manželia nemajú kvantitatívne určený podiel na vlastníckom práve k spoločnej veci. Žalovaný sa ďalej odvolal sa na ust. § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa veriteľ nemôže pri vymáhaní svojej pohľadávky, ktorá vznikla za trvania manželstva len voči jednému z manželov, obmedziť iba na „podiel“ tohto manžela (dlžníka) na spoločnom majetku, ale zákon umožňuje, aby veriteľ dosiahol uspokojenie svojej pohľadávky aj z tých vecí, ktorých je dlžník bezpodielovým spoluvlastníkom. Predpokladom možnosti postupu podľa označeného ustanovenia Občianskeho zákonníka je existencia pohľadávky vzniknutej len voči jednému z manželov za trvania manželstva (samostatný dlh) a vedenie výkonu exekúcie aj na majetok, ktorý patrí do BSM. V prípade druhého manžela, ktorý sám nie je dlžníkom vo vzťahu k veriteľovi nejde o jeho osobný záväzok, tento manžel je však povinný strpieť, aby pohľadávka bola pri výkone exekúcie uspokojená aj z majetku, ktorý patrí do BSM oboch manželov. Žalovaný ďalej v preskúmanom rozhodnutí zdôraznil, že žalobkyňa aj napriek výzve žalovanému nepredložila rozhodnutie súdu o rozvode manželstva s povinným, rozhodnutie súdu o zrušení BSM, ani dohodu modifikujúcu režim BSM podľa § 143a Občianskeho zákonníka. Výkaz daňových nedoplatkov č. j. 108/2015/Ma ako vykonateľný exekučný titul bol zostavený ku dňu 21.12.2015 (správca dane si týmto rozhodnutím uplatňuje proti povinnému, manželovi žalobkyne daňové nedoplatky na daň z nehnuteľnosti za rok 2010 - 2015 s príslušenstvom) a žalovaný z vlastnej činnosti zistil, že v roku 2010 bola žalobkyňa manželkou povinného tak, ako to vyplýva aj z jej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v inej veci vedenej pod sp. zn. 3N 851/09, doručenej žalovanému dňa 11.08.2009, ktorú podala žiadateľka ako K. D., W.. Š.. Z uvedeného žalovaný uzavrel, že pohľadávka veriteľa povinného vznikla za trvania manželstva žalobkyne s povinným a preto v zmysle ust. § 147 Občianskeho zákonníka pri výkone rozhodnutia môže byť uspokojená i z majetku patriaceho do ich BSM, a teda z osobného motorového vozidla patriaceho do BSM povinného a žalobkyne. Z uvedeného žalovaný uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu, ale je povinná strpieť výkon rozhodnutia aj z majetku patriaceho do BSM. Práve z týchto dôvodov podľa žalovaného nebolo možné v označenej právnej veci vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala žalovanému splnenie podmienok na poskytnutie právnej pomoci, s poukazom na ust. § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, žalovaný žalobkyňi nárok na poskytovanie právnej pomoci v označenej veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4C/64/2016 nepriznal.

4. Žalobkyňa sa v zákonom stanovenej lehote správnu žalobou zo dňa 15.12.2016 domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 24.10.2016 sp.zn.: 2N 67/86/16-KaPO, r. z.: 69548/2016. Navrhla rozhodnutie žalovaného zrušiť a priznať jej právo na úplnú náhradu trov konania. Tvrdila, že žalovaný správny orgán v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia uvádza klamstvá, lži, polopравdy a zaujíma jednostranný postoj. Namietala, že žalovaný nepostupoval v súlade s ust. § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, lebo neprihliadal najmä na tú skutočnosť, aké právne veci vedie a akú právnu pomoc už v minulosti žalobkyňi priznal (konania vedené na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7S/106/2014, sp. zn. 6S/120/2015 a sp. zn. 6S/10/2016 a to rozhodnutiami sp. zn. 2N 13981/16-KaPO, r. z.: 73/473/2016 zo dňa 09. 11. 2016, sp. zn.: 2N 13006/15-2574/16-KaPO, r. z.: 9310/2016 zo dňa 15. 02. 2016 a sp. zn. 1N 974/15-KaPO, r. z.:

29027/2015 zo dňa 05. 05. 2015). Ďalej namietala, že žalovaný nezohľadnil rozhodnutie nadriadeného správneho orgánu Finančného riaditeľstva SR Banská Bystrica, ktoré rozhodnutím č. 1459384/2016 zo dňa 23.08.2016 prerušilo daňové konanie do skončenia rozhodnutia o predbežnej otázke vo veci a to až do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach. V rámci žalobných dôvodov vytýkala žalovanému aj neznalosť príslušných ustanovení č. 563/2009 Z.z. (Daňového poriadku), ako aj príslušných vykonávacích predpisov. Skutočnosť, že k začatiu exekučného konania došlo v čase neskončeného správneho súdneho konania považovala za hrubé porušenie príslušných ustanovení tak Ústavy SR, ako aj Správneho súdneho poriadku. Namietala, že v mesiaci február 2016 jej bol siahnutý celý dôchodok v sume 124,70 eur, čím sa dostala do veľmi zlej sociálnej situácie a nemala finančné prostriedky ani na zabezpečenie základných životných potrieb, nemohla zakúpiť lieky a ani zabezpečiť potreby svojich dvoch maloletých detí. Z uvedeného vyslovila podozrenie o zjavnej zaujatosti žalovaného, pretože tento rozhoduje iba účelovo, zaujato a nezákonne. V závere zhrnula svoje výhrady voči rozhodnutiu žalovaného, ktorý pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu bolo absolútne nedostačujúce na riadne posúdenie veci, stav (nezákonný stav), ktorý žalovaný vzal za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s administratívnymi spismi a spismi z ich vlastnej činnosti, alebo v nich nemá oporu, a došlo aj k podstatnému porušeniu ustanovení zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a príslušných ustanovení zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 08.06.2017 k správnej žalobe navrhol, aby správny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Odmietol tvrdenia žalobkyne o obmedzovaní prístupu na právnu pomoc, a používanie lží a poloprávdy, ako metódy práce a tvrdenie o zjavnej zaujatosti. Zaujal stanovisko, že vo veci postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi a nárok na poskytovanie právnej pomoci je oprávnený žiadateľovi priznať až potom, čo žiadateľ preukáže splnenie zákonných podmienok, čo v danom prípade žalobkyňa nepreukázala. K samotnému obsahu správnej žaloby a žalobkyňou tvrdným dôvodom nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia uviedol, že konania vedené na základe správnych žalôb či prerušené daňové konania nemajú vplyv na posudzovanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaní o vylúčenie veci z exekúcie a zapretie výšky pohľadávky, v ktorom žalobkyňa na základe svojho podania v podstate navrhovala len vylúčenie veci z exekúcie. Žalovaný mal naďalej zato, že žalobkyňa neoznačila dôkaz, ktorým by preukázala právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu a preto jej nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci.

6. Žalobkyňa v replike zo dňa 11.07.2017 v celom rozsahu zotrvala na správnej žalobe ako aj argumentácii v nej uvedenej a naďalej tvrdila, že žalovaný preukázateľne zavádza, klame, uvádza polopravdy a z dôvodov, ktoré už uviedla správnomu súdu jej patrí nárok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

7. Žalovaný v duplike zo dňa 31.07.2017 opätovne zdôraznil, že žalobkyňa ani len neoznačila dôkaz, ktorým by preukázala právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu a preto z týchto dôvodov nebolo možné v konaní o nároku na poskytnutie právnej pomoci pred žalovaným vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu. V tej súvislosti poukázal na obsah rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. 08. 2012 sp. zn. 6Sžo/36/2011, podľa ktorého: „senát Najvyššieho súdu SR prisvedčil argumentácii žalovaného v tom, že za správny nemožno považovať výklad, že posúdenie otázky zrejmej bezúspešnosti sporu má ponechať len na tvrdení žiadateľa s tým, že potom by posudzoval len otázku materiálnej núdze žiadateľa a otázku hodnoty sporu, pričom by priznal nárok aj v prípade, keď žiadateľ nemá dôkaz, ktorým by pred súdom preukázal oprávnenosť jeho nároku. Takýto postup by totiž znamenal v jednotlivých prípadoch uplatnenie šikanózných návrhov a návrhov založených na tvrdení žalobcu, ktoré nevie preukázať.“

8. Krajský súd v Košiciach ako správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. Správneho súdneho poriadku (ďalej iba „SSP“) po tom, čo skonštatoval, že správna žaloba bola podaná včas a po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia a oboznámení sa s administratívnym spisom žalovaného (v právnych medziach žaloby podľa § 182 ods. 1 písm. e/ SSP) na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná.

9. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 24. 10. 2018 sa bez náležitého ospravedlnenia nezúčastnil žalovaný, u ktorého doručenie predvolania bolo riadne a včas vykázané, preto správny súd pojednávanie (v súlade s ust. § 114 SSP) vykonal v jeho neprítomnosti.

10. Žalobkyňa na pojednávaní zotrvala na podanej správnej žalobe v celom rozsahu a zdôraznila, že v poradí prvou, neformálnou žiadosťou o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci žiadala priznať pomoc tak sebe ako aj svojim dvom maloletým deťom, predovšetkým z dôvodu, aby chránila základné finančné prostriedky, potrebné na zabezpečenie živobytia pre rodinu. Zdôraznila, že exekúcia je vedená voči jej manželovi a o prebiehajúcej exekúcii žiadnym spôsobom nebola upovedomená a neboli jej doručené ani žiadne listiny. Napriek tomu exekútor zablokoval jej účet, exekúcia je vykonávaná aj z jej dôchodku a zo sociálnych dávok, ktoré poberá. Tvrdila, že pred exekučným súdom neboli dodržané formálne podmienky týkajúce sa účasti v konaní, preto, podľa jej názoru, nemohlo byť siahnuté na jej majetok a príjem. Motorové vozidlo, ktoré označila v správnej žalobe bolo zakúpené z dôvodu jej zlého zdravotného stavu, ako aj pre potreby maloletých detí. Ide o staršie, dvadsaťtri ročné a blokácia exekútorom znemožňuje jeho predaj a zadováženie si finančných prostriedkov na zakúpenie iného motorového vozidla. V čase vydania preskúmaného rozhodnutia správnym orgánom bola vo veľmi zlom zdravotnom stave, hrozila jej rozsiahla operácia chrbtice, a preto je pre ňu veľmi dôležité týmto motorovým vozidlom reálne disponovať. Žalovaný od nej požadoval doklady, ktoré ani reálne neexistujú, pretože je stále vydatá a jej manželstvo s povinným rozvedené nebolo. Rovnako nemohla predložiť ani ďalšie požadované doklady. Ďalej namietala, že exekučný titul, ktorým je výkaz nedoplatkov jej nikdy nebol doručený a o dlhu svojho manžela nemala vedomosť. V závere prednesu zdôraznila, že žalovaný nie je súdom, ktorý by bol oprávnený posudzovať úspešnosť alebo neúspešnosť sporu, v ktorom žiadala o poskytnutie právnej pomoci, preto z týchto upresnených dôvodov, ako aj dôvodov uvedených v správnej žalobe zotrvala na žalobnom návrhu.

11. Úlohou správneho súdu v tomto konaní bolo posúdenie správnosti a zákonnosti postupu a právnych záverov žalovaného, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobkyňi v konaní pred súdom v právnej veci o vylúčení veci z exekúcie a zapretie výšky pohľadávky, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4C/64/2016, a to z dôvodu žalovaným konštatovaného nevyklúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu, čím žalobkyňa nespĺnila jednu z troch zákonom stanovených kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc.

12. Podľa článku 13 Ústavy Slovenskej republiky, 1/ povinnosti možno ukladať : a/ zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, b/ medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo c/ nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2. Podľa ods. 2 označeného článku Ústavy Slovenskej republiky, medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Podľa ods. 3 označeného článku Ústavy Slovenskej republiky, zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Podľa ods. 4 označeného článku Ústavy slovenskej republiky, pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

13. Podľa § 1 zák. č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zák. č. 8/2005 Z. z., účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu stanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddĺžení podľa osobitného predpisu, v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu, oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovno-právneho úkonu podľa osobitného predpisu, a prispieť predchádzaniu vzniku právnych sporov.

14. Podľa § 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

15. Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddelení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory"),

16. Podľa § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak
a/ jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
b/ nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
c/ hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

17. Podľa § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu Centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremičalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

18. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že žalobkyňa žiadala žalovaného o poskytnutie právnej pomoci v spore o vylúčenie veci z exekúcie a zapretie výšky pohľadávky, ktorá vec je vedená na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi, v ktorom spore vystupuje v procesnom postavení ako žalobkyňa v 3. rade. V danej veci sa žalobcovia (okrem žalobkyne aj jej dvaja maloletí synovia) domáhajú vylúčenia osobného motorového vozidla zn. C. C., E.. Č.. Q. XXX O., rok výroby 1996 z exekúcie predajom hnutelných vecí vedenej súdnym exekútorom Mgr. Ing. Radoslavom Kašefakom sp. zn. EX 1911/15R a zrušenia blokácie tohto motorového vozidla na Okresnom dopravnom inšpektoráte Polície.

19. Správny súd zdôrazňuje, že ak podľa § 3 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi predmet žiadosti o nároku na poskytnutie právnej pomoci je v súlade s pôsobnosťou centra právnej pomoci, v konaní podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi je pre priznanie nároku na poskytnutie takejto pomoci nevyhnutne potrebné preukázať, aby žiadateľ o právnu pomoc splnil kumulatívnym spôsobom všetky zákonom stanovené podmienky pre priznanie takéhoto nároku vyplývajúce predovšetkým z ust. § 4, § 6 ods. 1, § 6a a § 8 označeného zákona. Jednou z daných právnych podmienok je teda aj preukázanie skutočností, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu.

20. Je preto potrebné zdôrazniť, že Centrum, ako príslušný správny orgán, za účelom rozhodnutia o nároku fyzickej osoby na poskytnutie právnej pomoci sa musí otázkou zrejmej bezúspešnosti sporu zaoberať, pretože bez splnenia podmienky, že nejde o „zrejmu bezúspešnosť sporu“, nemožno požadovaný nárok na poskytnutie právnej pomoci priznať, aj keby splnil ďalšie dve podmienky (právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/36/2011 zo dňa 22. 08. 2012).

21. Ustanovenie § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí odporca pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, avšak na konkrétne skutočnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení výslovne uvedené, má centrum prihliadať vždy. Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je v kompetencii odporcu a závisí od okolností konkrétneho prípadu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/36/2011 z 22. 08. 2012).

22. Z uvedeného však vyplýva, že pre nenaplnenie požiadavky podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola taká jednoznačná, že je zrejma už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama o sebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa označeného zákona. Treba mať na zreteli, že rozhodovanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavou, preto je nanajvyš nutné brať

do úvahy čl. 13 Ústavy tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom.

23. Aj zákonodarca v dôvodovej správe k zák. č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi uviedol, že pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihlíada len na formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa. Keďže by však nebolo žiadúce, aby zodpovedný orgán prejedikoval možný výsledok sporu z vecnej stránky a tým zasahoval do právomoci súdu, zamietnutie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci z tohto dôvodu bude prijateľné iba v zrejmych prípadoch, napr. uplynutie prekluzívnej lehoty (právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/55/2016 zo dňa 28. 03. 2018).

24. Z obsahu žalobkyňou predložených listinných dôkazov ako aj obsahu administratívneho spisu žalovaného je zrejmé, že zrejma bezúspešnosť sporu vedeného na základe žalobkyňou podanej žaloby o vylúčenie veci z exekúcie nie je jednoznačná a to už po zbežnom posúdení veci, ale na prijatie záveru o úspechu, resp. neúspechu žalobkyne je potrebné vykonať pomerne rozsiahle dokazovanie. Správny súd po preskúmaní danej veci dospel k záveru, že žalovaný prekročil rozsah svojej právomoci, keď akoby v postavení všeobecného súdu vyhodnocoval žalobkyňou predložené listinné dôkazy, ako aj informácie zistené z vlastnej činnosti (teda vykonával v podstate dokazovanie o splnení podmienok priznania nároku žiadateľke) a následne na základe vyhodnotenia týchto skutočností rozhodol o zrejmej bezúspešnosti sporu, v ktorom žalobkyňa žiadala poskytnúť právnu pomoc. Správny súd zdôrazňuje, že žalovaný ako príslušný správny orgán, rozhodujúci o nároku žiadateľa na poskytnutie právnej pomoci však nedisponuje takým vybavením, ani v zákone upraveným postupom, aby mohol vykonávať rozsiahle dokazovanie na preukázanie často krát spornej otázky úspešnosti, či neúspešnosti budúceho sporu. Žalovaný tak svojím postupom, vychádzajúcim z nesprávneho právneho posúdenia veci vyslovil právny záver o úspechu, resp. neúspechu v spore, o ktorom má právomoc rozhodnúť iba všeobecný súd, pred ktorým je prejednávaná žalobca žalobkyne o vylúčenie veci z exekúcie a zapretie pohľadávky.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne závery správny súd v súlade s cit. zákonnými ustanoveniami zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z dôvodu uvedeného v § 191 ods. 1 písm. c/ SSP a zároveň v zmysle ust. § 191 ods. 4 SSP vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom žalovaný bude postupovať podľa právneho názoru správneho súdu vysloveného v tomto rozhodnutí. Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku je orgán verejnej správy v ďalšom konaní podľa § 191 ods. 6 SSP viazaný.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že právo na ich úplnú náhradu priznal žalobkyňi, ktorá bola v konaní úspešná, voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 a 3 SSP).

27. Správny súd v preskúmvanej veci rozhodol v senáte jednohlasne (§ 139 ods. 4 SSP).
Vo veci senát rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Krajskom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozsudku Krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva a návrh výroku rozhodnutia.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.